

KİRALAMA İŞLEMLERİNİN IFRS 16 VE ASC 842 STANDARTLARINA GÖRE FİNANSAL TABLOLAR ÜZERİNDEKİ ETKİLERİNİN İNCELENMESİ

INVESTIGATION EFFECTS OF THE LEASES IMPLEMENTATION ON FINANCIAL STATEMENTS ACCORDING TO IFRS 16 AND ASC 842 STANDARDS

Sabri Burak ARZOVA*

Bertaç Şakir ŞAHİN**

Öz

2016 yılında Uluslararası Muhasebe Standartları Kurulu tarafından IFRS 16, Kiralama ve Finansal Muhasebe Standartları Kurulu tarafından ASC 842 Kiralama standartları yayımlanmıştır. Kiralama işlemlerinin raporlanması süreçlerine farklı bakış açılarıyla yaklaşan bu iki standart ile kiralama sözleşmelerinin muhasebeleştirilmeleri konusunda önemli değişiklikler yapılmıştır. Bu değişiklikler işletmelerin finansal tablolarında muhtemel etkilere sebep olacaktır. Bu çalışmada IFRS 16 ve ASC 842 standartlarının kiralama sözleşmelerinin muhasebeleştirilmesi ve raporlanması konusunda yaratacağı etkiler iki standart esas alınarak hazırlanan mali tablolar üzerinde karşılaştırmalı olarak incelenmiştir.

Anahtar Kelimeler: IFRS 16, ASC 842, kiralama

JEL Sınıflaması: M40, M41, M48

Abstract

In 2016, IFRS 16 Leasing Standards were published by International Accounting Standards Board and ASC 842 Leasing Standards were published by Financial Accounting Standards Board. These two standards, which approach the reporting processes of leasing implementation from different perspectives, have made significant changes in the accounting of lease contracts. These changes will cause possible impacts in the financial statements of the companies. In this study, the effects of IFRS 16 and ASC 842 standards on accounting and reporting of lease contracts will be examined comparatively on financial statements which prepared on the basis of these two standards.

Keywords: IFRS 16, ASC 842, leasing

JEL Classification: M40, M41, M48

* Prof. Dr., Marmara Üniversitesi İşletme Fakültesi, İşletme Bölümü, burakarzova@marmara.edu.tr

** Arş. Gör., Yıldız Teknik Üniversitesi İşletme Bölümü, bertacs@yildiz.edu.tr

Bu makaleyi alıntılar için: Arzova, S. B. & Şahin, B. Ş. (2020). Kiralama işlemlerinin IFRS 16 ve ASC 842 standartlarına göre finansal tablolar üzerindeki etkilerinin incelenmesi. *Journal of Research in Business*, 5(1), 56-73.

“Çalışmada Etik Kurul izni gerekmemektedir.”

Başvuru: 22.04.2020

Kabul: 27.05.2020

Son Düzeltme: 27.05.2019

Online Yayın: 29.06.2020

1. Giriş

İşletmeler, faaliyetlerini sürdürülebilmek amacıyla çeşitli mal ve hizmetlere ihtiyaç duyar. İşletmelerin ihtiyaçlarını karşılayabilmeleri için satın alma ve kiralama olmak üzere iki temel seçeneği bulunur. Kiralama faaliyetleri işletmeleri finansal risklerden koruması, sermaye maliyetlerini düşürmesi ve işletmeleri faiz ile kur riskinden koruması gibi sebeplerle işletmelerce tercih edilmektedir. Kiralama işlemleri özellikle yüksek maliyetli yatırımlar gerçekleştiren işletmelerin başvurdukları bir yöntemdir (Aslan, 2018). Bir varlığın kullanım hakkının sahibi tarafından kira ödemeleri karşılığında kullanıcıya devredildiği kiralama işlemleri, uluslararası pazarda olgunluğa ulaşmış bir finansal araçtır. Dünyada yüzyıllardır, işletmelerin kısa ve uzun vadeli ihtiyaçlarının karşılanması için kullanılan kiralama işlemlerine ilişkin hizmetler, günümüzde uzman işletmeler tarafından verilmektedir (Diaz & Ramirez, 2018).

İşletmeler ve işletmelerin tüm paydaşları açısından öneme sahip olan kiralama işlemlerinin muhasebeleştirilmesi ve finansal tablolarda raporlanması konusunda, Finansal Muhasebe Standartları Kurulu (FASB) ile Uluslararası Muhasebe Standartları Kurulu (IASB) tarafından standartlar yayımlanmıştır. IASB, 1973 yılında Londra'da kurulan Uluslararası Muhasebe Standartları Komitesi'nin devamı olarak 2001 yılından itibaren muhasebe ve raporlama konusunda Uluslararası Muhasebe Standartları ve Uluslararası Finansal Raporlama Standartları'nı yayımlayan bağımsız bir kuruluştur. FASB ise 1973 yılında kurulan ve ABD'de Genel Kabul Görmüş Muhasebe İlkeleri'ni yayımlayan kâr amacı gütmeyen bir kuruluştur (<https://www.fasb.org/facts/index.shtml>, <https://www.iaasb.org/about-iaasb>). FASB tarafından yayımlanan SFAS 13 "Kiralama İşlemleri İçin Muhasebe" Standardı kiralama konusunda yayımlanan ilk muhasebe standardı niteliğindedir (FASB, 1976). FASB'in ardından IASB da 1982 yılında IAS 17 "Kiralamalar" Standardını yayımlamıştır.

IASB ve FASB'in yayımlamış olduğu standartlar kullanıcılar, akademisyenler ve uygulayıcılar tarafından çeşitli tartışmalara konu olmuştur (Reither, 1998; AICPA, 1994; Beattie, Goodacre, & Thomson, 2006; Diaz & Ramirez, 2018). Tartışmalar sonucunda mevcut standartların tartışılan konularında değişiklikler gerçekleştirilerek kiralama faaliyetleri için yeni standartlar yayımlanmıştır. IASB, Ocak 2016 yılında IFRS 16 "Kiralamalar" standardını yayımlamıştır. Bu standart, 2019 yılında IAS 17 standardının yerine kullanılmak üzere yayımlanmıştır. FASB da kiralama işlemlerinin muhasebeleştirilmesi ve raporlanması konusunda 2016 yılında yeni bir standart yayımlamıştır (ASC-842). Bu iki standart ile kiralama işlemlerinin muhasebeleştirilmesi konusunda önemli değişiklikler gerçekleştirilmiştir. Gerçekleştirilen önemli değişikliklerden biri ise kiralama türleri olan finansal kiralama ile faaliyet kiralamasının raporlanması konusunda kiracı taraf açısından tek tip bir uygulamaya geçilmesidir. IFRS 16 kiralama işlemlerinin muhasebeleştirilmesini kiracı açısından tek tip bir şekilde düzenlemiştir. Kiraya veren işletme için finansal kiralama ve faaliyet kiralaması ayrımı devam etmektedir. Değişiklikler ile faaliyet kiralaması işlemleri bilanço dışı bir işlem olmaktan çıkarılmıştır (Diaz & Ramirez, 2018).

Başta faaliyet kiralaması olmak üzere kiralama işlemlerinin raporlanması konusunda gerçekleştirilen değişiklikler, işletmelerin mali tablolarında, varlık ve kaynak yapısında değişimlere sebep olabilir.

Bu çalışmada IFRS 16 ve ASC 842 ile gerçekleşen değişimler konusundaki literatür özeti ortaya konduktan sonra IFRS 16 ve ASC 842 standartları ve bu standartların farkları incelenmiştir. Son olarak çalışmaya konu standartların kiralama sözleşmesinin kiracı tarafının bilanço ve gelir tablolarında yaratacağı değişimler bir uygulama ile ortaya konmuştur.

Kiralama işlemlerinde IFRS 16 ve/veya ASC 842 standartlarının kullanılmasının finansal tablolara etkisinin incelendiği çalışmalar Tablo 1 ve Tablo 2’de gösterilmiştir.

2. Kiralama İşlemlerine İlişkin Hazırlanan Standartlar

Kiralama sözleşmelerinin ölçülmesi, muhasebeleştirilmesi ve raporlanması konusunda IASB ve FASB tarafından hazırlanan ve güncel olan iki adet standart mevcuttur. Bu standartlar, 2016 yılında yayımlanan ve halen kullanılmakta olan IFRS 16 Kiralamalar ile ASC 842 Kiralamalar standartlarıdır.

2.1. IFRS 16 Kiralamalar Standardı

IFRS 16 Kiralamalar standardı, 16.04.2018 tarihli 29826 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan TFRS 16 Kiralamalar standardı ile Türkiye’de uygulanmaya başlanmıştır. Bu standart ile kiralama işlemlerinin aslına uygun bir şekilde finansal tablolara yansıtılması ile finansal tablo kullanıcılarının, finansal kiralamalardan kaynaklanan nakit akışlarının tutarını, zamanlamasını ve belirsizliğini değerlendirmesine temel teşkil eden bilgilerin rapor edilmesi amaçlanmaktadır. Bu amaçlarla kiracı işletmenin kiralama işlemlerine ilişkin varlık ve yükümlülükleri muhasebeleştirilmesi önem taşımaktadır (<https://www.ifrs.org/issued-standards/list-of-standards/ifrs-16-leases/#about>).

Tablo 1: Yeni Standartların Finansal Tablolara Etkisini Araştıran Uluslararası Kapsamlı Çalışmalar

Yazarlar	Tarih	Kavram	Kapsam	Yöntem	Analiz Çerçevesi	Sonuç
Harris	2019	IFRS 16 ve ASC 842 Kiralamalar standartlarının finansal işletmelerin tablolarına etkisi	NASDAQ endeksinde yer alan ve elektrikli otomobil üretimi faaliyetinde bulunan bir firmanın bilançosu, nakit akım tablosu ve gelir tablosu (firma ismi verilmemiş)	Vaka analizi	IFRS ve USGAAP çerçevesinde kiralama işlemlerinin finansal oranlara etkisi konusunda bir vaka analizinin sunulması	Çalışma ile muhasebe teorisi, finansal tablolar analizi ve yatırım finansmanı gibi derslerde uygulanabilecek vaka örnekleri ve bu vaka örneklerine ilişkin örnek sorular oluşturulmuştur.

Diaz & Ramirez	2018	IFRS 16 Kiralamalar standardının işletmelerin finansal tablolarına etkisi	Yazar tarafından oluşturulan ve Gerçek piyasa verileri ile desteklenen ve örnekler	Vaka analizi	IFRS 16 Kiralamalar standardının finansal oranlara etkisi	IFRS 16'nın işletmeler için yeni varlık ve yükümlülükler doğuracağı, işletmelerin aktif kârlılığının azalacağı, faiz ve vergiden önceki kârın azalacağı belirtilmiştir.
Diaz & Ramirez	2018	IFRS 16 Kiralamalar standardının işletmelerin finansal tablolarına etkisi	STOXX endeksinde işlem gören 646 Avrupalı firma	Yapıcı Yöntem	IFRS 16 Kiralamalar standardının finansal tablolara ve sektörler etkisi	Analiz sonucunda IFRS 16 Kiralamalar standardının en çok ulaşım, perakende ve konaklama sektörlerini etkileyeceği sonucuna ulaşılmıştır. Ayrıca IFRS 16 Kiralamalar standardının kârlılık oranları dışında diğer finansal oranları etkileyeceği belirtilmiştir.
Magli, Nobolo & Ogliari	2018	IFRS 16 Kiralamalar standardının işletmelerin finansal tablolarına etkisi	İtalyan Menkul Kıymetler Borsası'nda işlem yapan 348 mali tablo kullanıcısı ile bu Endekste yer alan işletmelerin mali tablo bilgileri	Vaka analizi	IFRS 16 Kiralamalar standardının işletmelerin finansal kaldıraç ve performansı üzerindeki etkileri	İşletmelere aşağıdaki konularda dikkat edilmesi gerekliliği vurgulanmıştır. -Finansal sözleşmeler -Sermaye maliyetinin etkisi - Ekonomik ve finansal veriler -Yeni kiralama standardı için kullanılması gereken bilgi sistemleri.
Ramirez & Diaz	2018	IFRS 16 Kiralamalar standardının işletmelerin finansal tablolarına etkisi	STOXX endeksinde işlem gören 101 İspanyol firma	Yapıcı yöntem ve faktör yöntemi	IFRS 16 Kiralamalar standardının finansal oranlara etkisi	Analiz sonucunda standardın işletmelerin varlık ve yükümlülüklerinde artışa sebep olacağı, işletmelerin finansal oranlarında değişiklik yaratacağı belirtilmiştir. Standarttan en çok etkilenen sektörlerin; perakende, konaklama ve medya olduğu vurgulanmıştır.

Bunea – Bontaş	2017	Kiralama işlemlerinin raporlanmasında IFRS 16 ve IAS 17 standartlarının karşılaştırılması	Finansal kiralamanın tanımı, kiralamanın sınıflandırılması, kiracı açısından kiralama işleminin ölçülmesi ve kiralama işleminin kiracının finansal tablolarındaki etkisine yönelik yazar tarafından hazırlanmış örnekler.	Vaka analizi	IFRS Kiralamalar standardının kiralama işlemlerinin ölçüm ve muhasebe sürecine getirdiği yenilikler.	Çalışmada yeni Standart ile faaliyet kiralamasının da mali tablolarda raporlanması önemle vurgulanmıştır. Bu durumun yeni varlık ve yükümlülüklerle bilanço, faiz yükümlülükleri ve amortisman raporlanması sonucunda gelir tablosunu, faaliyet kiralaması ödemesine ilişkin raporlama sonucunda nakit akım tablosunun etkileneceği vurgulanmıştır.
Pierre & Guillaume	2017	Kiralama işlemlerinin muhasebesinde IFRS ve US GAAP karşılaştırması	Kiralama işlemlerinin muhasebeleştirilmesine ilişkin IFRS ve US GAAP standartlarının karşılaştırılması (IAS 17, IFRS 16, ASC 840 ve ASC 842).	Nitel analiz yöntemleri (vaka analizi)	IFRS ve USGAAP çerçevesinde kiralama işlemlerinin incelenmesi	Çalışmada FASB ve IASB'ın uygulamalarındaki farklılıkların ortadan kaldırılması ve bilanço dışı kiralama işlemlerinin ortadan kaldırılmasının işletmelerin finansal durumunu daha şeffaf bir şekilde yansıtmasını sağlayacağı belirtilmiştir.
Veverkova	2019	IFRS 16 Kiralamalar standardının işletmelerin finansal tablolarına etkisi	Avrupa Birliği, İsviçre ve Norveç'te faaliyet gösteren 15 havayolu firmasının finansal oranları	Vaka analizi	IFRS 16 Kiralamalar standardının finansal oranlara etkisi	Çalışmada yeni standart ile işletmelerin kazanç ve kaldıraç oranlarının etkilendiği vurgulanmıştır.
Chen & Zang	2018	ASC 842 Kiralamalar standardının uygulanmasının yatırımcılar üzerindeki etkisi	ABD'deki 68 MBA öğrencisi üzerinde uygulanan anket.	T – Test	ASC 842 Kiralamalar standardının uygulanmaması halinde yatırımcıların bağımsız denetçi görüşü kalitesi algısındaki değişim	Analiz sonucunda kiralama işlemlerinin ASC 842 standardına uygun olarak mali tablolara yansıtılmaması durumunda yatırımcılar açısından denetçi görüşünün kalitesine zarar verdiği sonucuna ulaşılmıştır.

Tablo 2: Yeni Standartların Finansal Tablolara Etkisini Araştıran Türkiye Kapsamlı Çalışmalar

Yazar	Tarih	Kavram	Kapsam	Yöntem	Analiz Çerçevesi	Sonuç
Sarı & Güngör	2019	IFRS 16 Kiralamalar standardının işletmelerin finansal tablolarına etkisi	BIST 100'de faaliyet gösteren finansal olmayan işletmelerin mali tabloları	Kiralamaları aktifleştirme yöntemi	IFRS 16 Kiralamalar standardının finansal oranlara etkisi	Analiz sonucunda IFRS 16 Kiralamalar standardının işletmelerin dönem kârında azalışa sebep olacağı, bu Standart ile işletmelerin kiralama işlemlerinin tümüyle mali tablolarda yer alacağı ve bu durumun şeffaflığı arttıracığını sonucuna ulaşılmıştır.
Aslan	2018	IFRS 16 Kiralamalar standardına göre muhasebe işlemleri	IFRS 16 Kiralamalar standardına göre faaliyet kiralamasının muhasebeleştirilmesi	Vaka analizi	IFRS 16 Kiralamalar standardına göre faaliyet kiralamasının kiracı açısından muhasebe uygulamaları	Yeni standardın en çok hava taşımacılığı, perakende ve telekomünikasyon sektörlerini etkileyeceği belirtilmiştir. Çalışmada yeni uygulamaların amortisman ve finansman giderlerini arttıracığı vurgulanmıştır.
Öztürk & Serçemeli	2016	IFRS 16 Kiralamalar standardının işletmelerin finansal tablolarına etkisi	Pegasus Havayolları firmasının finansal tabloları	Vaka analizi	Havayolu işletmelerinde IFRS 16 Kiralamalar standardının uygulamasının finansal tablolara etkisi	IFRS 16 kiralamalar standardının uygulanması ve faaliyet kiralaması işlemlerinin aktifleştirilmesi durumunda işletmelerin pasiflerinde ciddi artışlar yaşandığı, özkaynaklarda bir azalma meydana geldiği vurgulanmıştır.
Hazır	2019	Kiralama işlemlerinin raporlanması sürecinde IFRS 16 ve IAS 17 standartlarının incelenmesi	Yazar tarafından oluşturulan örnek vakada standartların kullanılmasının Özkaynak/Toplam Kaynak, Kaldıraç Oranı, Cari Oran, Duran Varlık/Toplam Varlık, Faiz Vergi, Öncesi Kar (FVÖK), Faiz Vergi Amortisman Öncesi Kar (FVAÖK) oranlarına etkisi incelenmiştir.	Vaka analizi	IFRS 16 ve IFRS 17 Kiralamalar standartlarının finansal oranlara etkisi	Çalışmada IFRS 16'ya geçişin işletmeler için kısa vadede finansal yapı ve likiditelerini olumsuz yönde etkileyeceğini faiz ve vergi öncesi kârında artış sağlayacağı vurgulanmıştır.

IFRS 16 Kiralamalar standardı aşağıdaki durumlar dışında tüm kiralama sözleşmeleri için kullanılabilir (TFRS 16, 2018: 2):

- Maden, doğalgaz ve petrole ilişkin kiralamalar.
- Canlı varlıklara ilişkin kiralamalar.
- İmtiyazlı hizmet anlaşmaları.
- Fikri mülkiyet lisansları.
- Sinema filmi, video kaset, oyun, el yazmaları, patentler ve telif hakları.

Standardın istisnaları ise şu şekilde belirtilmiştir (TFRS 16, 2018):

- Vadesi 1 yıldan kısa olan kiralamalar
- Kiralama konusu varlığın değerinin düşük olduğu kiralamalar

Standart kiralama sözleşmesini şu şekilde tanımlamıştır: Bir varlığın kullanım kontrolünün belirli bir süre ile devredilmesini öngören sözleşmeler kiralama sözleşmeleridir. Standart bir kiralama sözleşmesinin taraflarını kiracı ve kiralayan olarak ikiye ayırmıştır (TFRS 16, 2018).

Standardın göre kira konusu varlığın sözleşmede açıkça belirtilmesi gerekmektedir (TFRS 16, 2018).

Kiralama işleminin tam anlamıyla gerçekleşebilmesi için aşağıdaki durumların gerçekleşmesi gerekmektedir (TFRS 16, 2018):

- Kira konusu tanımlanan varlığın ekonomik faydasının elde edilmesi.
- Kira konusu tanımlanan varlığın kullanımını yönetme hakkının kiracı tarafından elde edilmesi.
- Standart ile kiralama süresi sözleşmenin devam ettiği ve iptal edilmediği süre olarak tanımlanmıştır. Kiralama işlemlerinin süresinde aşağıdaki süreler dikkate alınır (TFRS 16, 2018):
- Kiracının kiralamayı uzatma hakkı veren bir hakkı kullanacağından makul ölçüde emin olması durumunda bu hakkın kapsadığı süre,
- Kiracının kiralamayı sonlandırma hakkı veren bir hakkı kullanmayacağından makul ölçüde emin olması durumunda bu hakkın kapsadığı süre.

IFRS 16 kiralama işlemlerine ilişkin ölçüm ve muhasebeleştirme işlemini kiracı ve kiralayan açısından ayrı ayrı açıklamıştır. Standart ile kiralama işlemine ilişkin tüm varlık ve yükümlülüklerin raporlanması zorunluluğu getirilmiştir. Standart kiracının tanımlanan bir varlığı ve yükümlülüğü ilk kez raporlarken bu varlık ve yükümlülüğün henüz gerçekleştirilmemiş kira ödemelerinin bugünkü

değeri üzerinden raporlaması gerektiğini düzenlemiştir. Net bugünkü değer hesaplamasında zımnî faiz ya da kiracının alternatif borçlanma faizi uygulanır. Sonraki dönemlerde kiralama konusu varlıktan amortisman bedeli indirilir. Amortisman süresi hesaplanırken varlığın mülkiyeti göz önüne alınır. Varlığın mülkiyeti kiracıya geçmiş ya da bu konuda makul bir güvence mevcutsa amortisman süresi varlığın ömrü kadardır. Varlığın mülkiyeti kiracıya geçmez ya da bu konuda makul bir güvence bulunmazsa, amortisman süresi kiralama konusu varlığın faydalı ömrü ile kiralama sözleşmesinden kısa olanıdır (Karataş, 2019). Ayrıca gerekli durumlarda yeniden değerlendirme ilkeleri uygulanır. Varlığın türüne göre yeniden değerlemede ilgili diğer standartlardaki değerlendirme modelleri uygulanır. Yükümlülüklerin sonradan ölçülmesi durumunda; uygulanan faizler yükümlülüğe dâhil edilir, yapılan kira ödemeleri yükümlülüğün düşürülür ve gerçekleştirilen değerlendirme ve ölçümler yükümlülüklere dâhil edilir. Standart ile kiracının varlık ve yükümlülüklerini finansal tablolarda doğrudan ya da dolaylı olarak raporlanması zorunluluğu düzenlenmiştir (IFRS 16, 2018).

IFRS 16 ile kiralama işleminin muhasebeleştirilmesinde kiracı taraf için yeni bir “kiralama muhasebe modeli” geliştirilmiştir. Yeni kiralama muhasebe modeli, kiralama işlemlerinin mali tablolarda raporlanmasını zorunlu kılmaktadır. IAS 17 standardında faaliyet kiralaması için gerçekleştirilen kira ödemeleri doğrusal amortisman yöntemi uygulanarak gider olarak muhasebeleştirilirken gelirler doğrusal yöntem ile gelir olarak raporlanmaktaydı (Gökçen, Ataman ve Çakıcı, 2016). IAS 17 standardının eleştirilen yönü olan faaliyet kiralamalarının bilanço dışı bırakılması uygulaması IFRS 16 standardı ile son bulmuş ve tüm kiralama işlemlerinin raporlanmasında birlik sağlanmıştır. Böylece işletmelerin finansal analizlerinin daha doğru bir şekilde gerçekleştirilmesi ve raporlamada şeffaflığın sağlanması konusunda önemli bir adım atılmıştır (Diaz ve Ramirez, 2018). IFRS 16 ile faaliyet kiralaması işlemlerinin de finansal tablolarda yer alması ile firmalar finansal durumu hakkında daha doğru bilgi sunacak böylece yatırımcı ve finansal analistler işletmeler hakkında daha doğru karar verebileceklerdir. Ayrıca yeni düzenleme ile bilanço dışı kalan tutarlara ilişkin düzeltme işlemleri de son bularak bu konuda gerçekleşecek ek uygulama ve maliyetlerin de önüne geçilmiştir (Acar, Temiz & Aktaş, 2013).

2.2. ASC 842 Kiralamalar Standardı

FASB tarafından 2016 yılında yayımlanan ASC 842 Kiralamalar Standardı, IFRS 16’da olduğu gibi kiralama işlemlerinin tanımlanması, ölçülmesi ve muhasebeleştirilmesi konusunda düzenlemeleri içermektedir. ABD’deki genel kabul görmüş muhasebe ilkelerinden (USGAAP) biri olan ve kamu işletmeleri dışındaki işletmelerce kullanılan ASC 842, kiralama işlemlerinin muhasebeleştirilmesi ve raporlanması süreçlerinde genel olarak IFRS 16’ya benzer uygulamalara sahip olsa da ASC 842 Standardı ile işletmelerin finansal tablolarında önemli değişikliklere neden olacak farklı düzenlemeler de mevcuttur.

Standartta mülkiyet, tesis ve ekipman kiralamasında başvurulabilmektedir (ASC 842, 2016: 13). Standartın uygulanamayacağı unsurlar ise aşağıdaki gibidir (ASC 842, 2016):

- Stoklar,

- Maddi olmayan duran varlıklar,
- Yapılmakta olan yatırımlar,
- Canlı varlıklar.

Standarda göre kira sözleşmelerinin tanımı şu şekildedir: Kira sözleşmeleri tanımlanmış bir varlığın kullanım hakkının belirli bir süre ile bir kira bedeli karşılığında elde edildiği sözleşme ya da bir sözleşmenin parçasıdır. Tanımdaki kullanım hakkı, varlığın kullanımıyla elde edilen nakit akışları, birincil çıktı ve tüm yan faydalar olmak üzere doğrudan ya da dolaylı ekonomik faydaların kullanıcıya geçmesidir. Kira sözleşmelerinin tanımında geçen, “tanımlanmış varlık” kavramının unsurlarını aşağıdaki gibi açıklamıştır (ASC 842, 2016):

- Bir sözleşmede dolaylı olarak ya da açıkça belirlenmiş bir varlık,
- Daha büyük bir varlığın fiziksel kısmı (Binanın bir katı vb.),
- Daha büyük varlığın neredeyse tümünü temsil eden bir parçası.

IFRS 16’da olduğu gibi ASC 842 standardı da kiralama süresini açıklamıştır. Standarda göre kiralama süresi aşağıdaki sürelerden oluşmaktadır (ASC 842, 2016):

- Kiralama sözleşmesinin devam ettiği ve “iptal edilemediği” süre.
- Kiracının uygulayacağı konusunda makul derecede bir kesinlik söz konusu ise kiralama süresinin uzatma hakkındaki süreler.
- Kiracının kullanmayacağı konusunda makul derecede bir kesinlik söz konusu olan feshetme hakkı süreleri.
- Kiralama uzatma ya da iptal etme hakkının kiralaan tarafından kontrol edildiğinde bu hakka ilişkin süre.

Standart, kira ödemelerinin aşağıdaki unsurlardan oluştuğunu vurgulamaktadır (ASC 842, 2016):

- Kiralama sözleşmelerine ilişkin sabit ödemeler,
- Endeks ya da oranlara bağlı olan değişken ödemeler,
- Kiracı tarafından kullanılacağı konusunda makul bir kesinlik bulunduğu takdirde satın alma fiyatı,
- Kiracı tarafından kullanılacağı konusunda makul bir kesinlik bulunduğu takdirde sözleşme fesih cezası değeri,
- Kiracı tarafından verilen kalıntı garantileri.

IFRS 16 standardında olduğu gibi kiralama sözleşmelerinin taraflarını kiracı ve kiralayan olmak üzere ikiye ayıran ASC 842 standardı, kiralama sözleşmelerini de finansal kiralama ve faaliyet kiralaması olmak üzere ikiye ayırmıştır. IFRS 16 standardı ile ASC 842 standardı arasındaki farklardan biri de bu konudur. IFRS 16 kiracı taraf için kiralama işlemlerinde herhangi bir ayrıma gitmeyerek tek modeli benimsemiştir. Ancak ASC 842 kiracı işletmenin kiralama sözleşmesini raporlama sürecinde düzenlemelerini faaliyet kiralaması ve finansal kiralama olmak üzere iki başlıkta toplamış ve ikili modeli benimsemiştir (Diaz, Hernandez ve Voicila, 2019). ASC 842'ye göre aşağıdaki durumlar dışındaki kiralamalar faaliyet kiralaması niteliğindedir (ASC 842, 2016):

- Kira süresinin sonunda kiralama sözleşmesine konu varlık kiracının mülkiyetine geçer.
- Kiralama sözleşmesinde kiracıya, dayanak varlığı satın alması konusunda bir hak sunar.
- Kiralama süresi, sözleşmeye konu varlığın ekonomik ömrünün büyük bir bölümünü kapsar.
- Kira ödemelerinin toplamının bugünkü değeri ve kiracı tarafından garanti edilen ve kira ödemelerine yansıtılmayan artık değerler kira sözleşmesine konu dayanak varlığın gerçeğe uygun değerinin tamamına eşit veya bu değeri aşar.
- Kira sözleşmesine konu dayanak varlık, kiralama süresi sonunda kiraya veren tarafa alternatif bir kullanım imkanı tanımayacak ölçüde uzmanlaşmış olmalıdır.

Standart ile kiralama sözleşmelerinin ölçümü ve muhasebeleştirilmesinde, kiracıya kiralamanın süresine göre muhasebeleştirilme konusunda alternatif imkanı tanımıştır. Kira sözleşmesine dayanak varlığın satın alınma hakkı konusunda makul bir kesinlik olmadığı durumda ve kiralama süresinin 12 ay ya da daha kısa olduğu hallerde kiracılar kira sözleşmesine ilişkin varlık ve yükümlülükleri bilançoda ayrı bir şekilde muhasebeleştirmeyip gider olarak muhasebeleştirebilir. IFRS 16'da kiracıya kısa süreli ve düşük değerli kiralama sözleşmelerini finansal durum tablosu dışında bırakma muafiyeti sunulmuştur. ASC 842'de kiracıya bu muafiyet yalnızca kısa süreli kiralama sözleşmeleri için sunulmuştur. Düşük değerli kiralama işlemleri için bu muafiyet söz konusu değildir (Karataş, 2019).

ASC 842'ye göre kiracı işletmenin muhasebe ve raporlama süreçleri Tablo 3'te sunulmuştur.

Tablo 3: ASC 842 Standardına Göre Kiracı İşletmenin Raporlama Süreci

	Faaliyet Kiralaması	Finansal Kiralama
Kiralama Konusu Varlık (İlk Ölçüm)	Kiralama konusu varlık, zımni faiz oranı ile hesaplanan kira ödemelerinin bugünkü değeri üzerinden hesaplanır.	Kiralama konusu varlık, zımni faiz oranı ile hesaplanan kira ödemelerinin bugünkü değeri üzerinden hesaplanır.
Kiralama Yükümlülüğü (İlk Ölçüm)	Kiralama konusu yükümlülük, zımni faiz oranı ile hesaplanan kira ödemelerinin bugünkü değeri üzerinden hesaplanır.	Kiralama konusu yükümlülük, zımni faiz oranı ile hesaplanan kira ödemelerinin bugünkü değeri üzerinden hesaplanır.

Kiralama Yükümlülüğü (Sonraki Ölçüm)	Hesaplanan ilk kira yükümlülüğüne faiz ödemeleri eklenir, kira ödemeleri çıkarılarak yükümlülük hesaplanır.	Hesaplanan ilk kira yükümlülüğüne faiz ödemeleri eklenir, kira ödemeleri çıkarılarak yükümlülük hesaplanır.
Kiralama Konusu Varlık (Sonraki Ölçüm)	Her dönem için hesaplanan kiralama yükümlülüğü üzerinden faiz giderleri hesaplanmaktadır. Faiz giderleri dönemsel kira ödemeleri düşüldükten sonra ortaya çıkan bedel amortisman bedelidir. Bu amortisman bedeli ve eğer varsa değer kaybı kullanılarak sonraki dönem varlığı ölçülür.	Hesaplanan ilk varlık üzerinden amortisman ve değer düşüklüğüne göre düzeltme gerçekleştirilir.

Kaynak: EY, 2017.

3. IFRS 16 VE ASC 842 Standartları Uygulamalarının Finansal Tablolar Aracılığıyla Karşılaştırılması

ASC 842 ve IFRS 16 standardının uygulanması işletmelerin mali tabloları ve finansal oranları üzerinde muhtemel değişimlere sebep olacaktır. IFRS 16'nın aksine ASC 842'nin uygulanması süreçlerinde finansal kiralama ve faaliyet kiralaması uygulamalarının muhasebeleştirilmeleri konusunda farklılıkları barındırmaktadır. ASC 842 uygulamalarının, finansal kiralama ve faaliyet kiralamasının koşullarına göre temel finansal performans göstergelerine muhtemel etkileri Tablo 4'te listelenmiştir (EY, 2017).

Tablo 4: ASC 842 Uygulamalarının Faaliyet Kiralaması ve Finansal Kiralama Koşullarına Göre Temel Finansal Performans Göstergelerine Etkisi

Temel Finansal Performans Göstergesi	ASC 842 (Faaliyet Kiralaması)	ASC 842 (Finansal Kiralama)
Gelirler	Değişmez	Değişmez
Amortisman	Değişmez	Artar
Faaliyet Gelirleri	Değişmez	Artar
Faiz Gideri	Değişmez	Artar
Vergi Öncesi Gelirler	Değişmez	Değişmez
Finansal Kaldıraç (Borç/ Özkaynak)	Artar	Artar
Faiz ve Vergi Öncesi Kâr	Değişmez	Artar
Faiz, Vergi ve Amortisman Öncesi Kâr	Değişmez	Artar
Faaliyetlere İlişkin Nakit Akışı	Değişmez	Artar
Net Borç/ Faiz ve Vergi Öncesi Kâr	Artar	Duruma göre değişebilir (Net borç da faiz ve/veya vergi öncesi kâr da artabilir).

Kaynak: EY, 2017.

IFRS 16 standardının işletmelerin finansal göstergelerine muhtemel etkileri Tablo 5'te gösterilmiştir (IASB, 2016).

Tablo 5: IFRS 16 Standardının Uygulamasının Temel Finansal Göstergelere Etkisi

Temel Finansal Performans Göstergesi	IFRS 16 Uygulamasının Etkisi
Kaldıraç Etkisi	Artar
Cari Oran	Azalır
Varlık Devir Hızı	Azalır
Faiz Karşılama Oranı	Kiralama şartlarına göre değişkenlik gösterir.
Faiz ve Vergiden Önceki Kâr/ Faaliyet Kârı	Artar
Faiz Vergi ve Amortisman Öncesi Kâr	Artar
Faiz Vergi, Amortisman ve Kira Giderleri Öncesi Kâr	Değişmez
Kâr/ Zarar	Kiralama şartları ve vergi oranına göre değişir
Faaliyetlere İlişkin Nakit Akışı	Artar
Net Nakit Akışı	Değişmez
Özkaynak Karlılığı	Kiralama şartlarına göre değişir.

Kaynak: IASB, 2016: 53

ASC 842 standardı ile IFRS 16 standardı genel olarak benzer düzenlemeleri içermektedir. İki standardın temel farkı kiracı tarafın raporlama sürecidir. IFRS 16'da kiracı işletme için tüm kiralama işlemleri ortak bir şekilde düzenlenmiştir. Bu sebeple IFRS 16'yı uygulayan işletmelerde faaliyet kiralaması ile finansal kiralama işlemleri aynı şekilde raporlanır. IFRS 16'nın aksine ASC 842, kiracı işletme için faaliyet kiralaması ve finansal kiralama işlemlerinde kiralama konusu varlık ve yükümlülüklerin sonraki hesaplamalarında farklı uygulamalar bulunmaktadır. İki standardın kiracı taraf açısından uygulaması bir örnek ile incelenmiştir.

Örnek

Boran A.Ş ile ABC Kiralama A.Ş arasında bir makinenin kiralanması için sözleşme gerçekleştirilmiştir. Bu ticari ilişkide ABC Kiralama İşletmesi kiraya veren, Boran A.Ş. ise kiralayan (kiracı) konumundadır. Sözleşme şartına göre 10.000 TL bedelindeki kira ödemeleri yılda 1 kez (tek seferde) gerçekleştirilecektir. Kiralama işlemine konu olan makineye ilişkin diğer bilgiler aşağıdaki gibidir:

- Makinenin piyasa değeri: 200.000 TL
- Kira bedelinin ödeme süresi: 5 yıl
- Zımni faiz oranı: % 25
- Makinenin ekonomik ömrü: 6 yıl (Normal Amortisman)
- Makinenin hurda değeri: 10.000 TL
- Kira konusu varlığın mülkiyeti kiracıya geçmemiştir ve Boran A.Ş'nin satın alma hakkını kullanacağı konusunda makul güvence bulunmamaktadır.

Boran A.Ş'nin IFRS 16 ve ASC 842'ye uygun olarak raporlanması süreci finansal muhasebe açısından ortaktır. Raporlama unsurları Tablo 6'da sunulmaktadır.

Tablo 6: Makine Kira Tutarı, Faiz ve Bakiye Tablosu

Tarih	Kira Ödemeleri	Bugünkü Değer (Kira Ödemesi / (1+ Faiz) ^{Yıl})
1. Yıl	10.000	8.000
2. Yıl	10.000	6.400
3. Yıl	10.000	5.120
4. Yıl	10.000	4.096
5. Yıl	10.000	3.277
Toplam	50.000	26.893

Kullanım hakkı varlık değeri: 26.893

Kiralama yükümlülüğü: 26.893

Faiz ve dönem sonu yükümlülükleri Tablo 7'deki gibidir.

Tablo 7: Kiralama Yükümlülüğü

Yıl	Başlangıç Yükümlülüğü	Faiz Ödemeleri (Başlangıç Yükümlülüğü * % 25)	Kira Ödemeleri	Anapara Ödemeleri (Kira Ödemeleri - Faiz Ödemesi)	Dönem Sonu Kiralama Yükümlülüğü
1. Yıl	26.893	6.723	10.000	3.277	23.616
2. Yıl	23.616	5.904	10.000	4.096	19.520
3. Yıl	19.520	4.880	10.000	5.120	14.400
4. Yıl	14.400	3.600	10.000	6.400	8.000
5. Yıl	8.000	2.000	10.000	8.000	0
Toplam		23.107			

Kullanım hakkı varlığın amortisman hesaplaması Tablo 8'deki gibidir.

Tablo 8: Kullanım Hakkı Varlığın Amortisman Değeri

Yıl	Amortisman Değeri	Kullanım Hakkı Varlık
İlk Kayıt	-	26.893
1. Yıl	5.378,6	21.514,4
2. Yıl	5.378,6	16.135,8
3. Yıl	5.378,6	10.757,2
4. Yıl	5.378,6	5.378,6
5. Yıl	5.378,6	0
Toplam	26.893	

Kiralama işlemine ilişkin mali tablo unsurları Tablo 9'da sunulmuştur.

Tablo 9: Kiracının Mali Tablo Unsurları

	1. Yıl	2. Yıl	3. Yıl	4. Yıl	5. Yıl	
Kâr Zarar ve Kapsamlı Gelir Tablosu						
Faiz Giderleri	(6.723)	(5.904)	(4.880)	(3.600)	(2.000)	
Amortisman Giderleri	(5.378,6)	(5.378,6)	(5.378,6)	(5.378,6)	(5.378,6)	
Finansal Durum Tablosu						
Kiralama Varlığı	26.893	21.214,4	16.135,8	10.757,2	5.378,6	0
Kiralama Yükümlülüğü	26.893	23.616	19.520	14.400	8.000	0

Örnekte sunulan vakanın bir faaliyet kiralaması sözleşmesi olması durumunda IFRS 16'ya uygun olarak gerçekleştirilecek raporlama finansal kiralama ile aynıdır. Dolayısıyla yukarıda sunulan çözüm Boran A.Ş'nin faaliyet kiralaması sözleşmesi için de geçerlidir. İki standart arasındaki farklılık faaliyet kiralaması sözleşmesinde gerçekleşmektedir. Boran A.Ş'nin faaliyet kiralaması işleminin ASC 842'ye uygun bir şekilde raporlanması süreci Tablo 10'da gösterilmiştir.

Tablo 10: Makine Kira Tutarı, Faiz ve Bakiye Tablosu

Tarih	Kira Ödemeleri	Bugünkü Değer (Kira Ödemesi / (1+ Faiz) ^{Yıl})
1. Yıl	10.000	8.000
2. Yıl	10.000	6.400
3. Yıl	10.000	5.120
4. Yıl	10.000	4.096
5. Yıl	10.000	3.277
Toplam	50.000	26.893

Kullanım hakkı varlık ve yükümlülük değeri: 26.893

Kiralama işleminde kiracının hesaplayacağı faiz ve dönem sonu yükümlülükleri Tablo 11'deki gibidir.

Tablo 11: Kiralama Yükümlülüğü

Yıl	Yükümlülük	Faiz Ödemeleri (Başlangıç Yükümlülüğü * 0,25)	Kira Ödemeleri	Dönem Sonu Kiralama Yükümlülüğü	Amortisman (Faiz - Kira Ödemeleri)	Varlık
1. Yıl	26.893	6.723	10.000	23.616	3.277	26.893
2. Yıl	23.616	5.904	10.000	19.520	4.096	23.616
3. Yıl	19.520	4.880	10.000	14.400	5.120	19.520
4. Yıl	14.400	3.600	10.000	8.000	6.400	14.400
5. Yıl	8.000	2.000	10.000	0	8.000	8.000
Top.		23.107				0

Kiralama işlemine ilişkin mali tablo unsurları Tablo 12'da sunulmuştur.

Tablo 12: Kiracının Mali Tablo Unsurları

	1. Yıl	2. Yıl	3. Yıl	4. Yıl	5. Yıl	
Kâr Zarar ve Kapsamlı Gelir Tablosu						
Faiz Giderleri	(6.723)	(5.904)	(4.880)	(3.600)	(2.000)	
Amortisman Giderleri	(3.277)	(4.096)	(5.120)	(6.400)	(8.000)	
Finansal Durum Tablosu						
Kiralama Varlığı	26.893	23.616	19.520	14.400	8.000	0
Kiralama Yükümlülüğü	26.893	23.616	19.520	14.400	8.000	0

ASC 842 standardına göre oluşturulan raporlama sürecinde varlık ve yükümlülüğün ilk hesaplaması IFRS 16 ile ortaktır. Benzer şekilde faiz giderleri ve kiralama yükümlülüğünün sonraki dönemlerdeki hesaplaması da iki standartta ortak bir şekilde gerçekleşmektedir. Dolayısıyla finansal kiralama işlemine ilişkin yükümlülükler kiracı tarafça finansal durum tablosunda aynen raporlanır. Kiralama konusu varlığa ilişkin amortisman hesaplaması IFRS 16'ya göre farklılık arz etmektedir. Dönem başı kira yükümlülüğü üzerinden hesaplanan faiz giderinin dönemsel kira ödemelerinden çıkarılması sonucunda amortisman gideri hesaplanır. Amortisman hesaplamasındaki farklılık sonucunda kiralama konusu varlık IFRS 16 ile ASC 842 standartlarına göre farklı şekilde raporlanır. Bu durum iki standarda göre hazırlanan mali tabloların aktif pasif ve kâr zarar yapısını etkilemektedir. Ayrıca etkilenen mali tablo unsurları işletmelerin finansal oranlarının farklı şekilde hesaplanmasına neden olmaktadır. Bu durum yatırımcı kararları ve işletme paydaşlarının işletmeye ilişkin görüşlerinde farklılıklara sebep olacaktır.

4. Sonuç ve Tartışma

İşletmeler, faaliyetlerini sürdürebilmek amacıyla ihtiyaç duyduğu mal ve hizmetleri sağlarken aynı zamanda finansman avantajı sağlayabilmek amacıyla kiralama sözleşmeleri gerçekleştirmektedir. Kiralama sözleşmesinin sonunda dayanak varlığın mülkiyetinin durumuna göre finansal kiralama ve Faaliyet kiralaması sözleşmeleri olarak ikiye ayrılan kiralama sözleşmelerinin raporlanması ve muhasebeleştirilmesi, işletmelerin finansal raporlama süreçleri için önem arz etmektedir. Dolayısıyla işletmelerin verimli ve etkin yönetilmesi, raporlamada şeffaflık ve yatırımcılara doğru bir bilgilendirme gerçekleştirilebilmesi için önem taşımaktadır. Bu sebeple kiralama sözleşmelerinin ölçülmesi, muhasebeleştirilmesi ve raporlanması amacıyla standartlar yayımlanmıştır. Bu konudaki en güncel standartlar FASB tarafından yayımlanan ASC 842 ve IASB tarafından yayımlanan IFRS 16 Kiralamalar standartlarıdır.

Yeni standartların benzerlikleri ve farklılıkları olsa da iki standardın da kiralama işlemlerinin raporlanmasına kattığı en önemli yenilik önceki standartlarda bilanço dışı nitelikte bir unsur olan faaliyet kiralaması işlemlerine bilançoda yer verilmesidir. ASC 842 ve IFRS 16 standartları genel olarak benzeşse de düşük bedelli kira sözleşmeleri konusundaki muafiyetler ve kiracı işletmenin raporlama süreci açısından iki standart farklılık göstermektedir. IFRS 16'nın aksine ASC 842'de

düşük değerli kiralama sözleşmeleri için kiracıya finansal durum tablosu dışında bırakma muafiyeti getirilmemiştir. İki standardın en önemli farkı ise kiracı işletmenin raporlama sürecidir. IFRS 16, kiracı işletme için raporlama süreçlerini tüm kiralama sözleşmeleri için aynı şekilde düzenlemiş, faaliyet kiralaması ve finansal kiralama ayrımını ortadan kaldırarak tek tip raporlamaya geçmiştir. ASC 842 ise kiracı işletmenin raporlama düzenlemelerini finansal kiralama ve faaliyet kiralaması olmak üzere iki başlıkta açıklamış ve tek model mantığını benimsememiştir. İki standardın finansal kiralamanın raporlanması sürecinde farklılıkları yoktur. Ancak standartlar, faaliyet kiralaması raporlanması konusunda farklı düzenlemeleri içermektedir. Bu farklılık iki standardı uygulayan işletmelerin finansal tablolarına da yansımaktadır. Özellikle kiralama konusu varlık ve amortisman giderleri ASC 842 ve IFRS 16'ye göre hazırlanmış mali durum tablolarında farklı şekilde raporlanır. ASC 842'ye göre hazırlanan bir finansal durum tablosunda kiralama konusu varlık, IFRS 16'ya göre daha yüksek bedelle yer alırken, amortisman gideri ise başta IFRS 16'dan daha düşük ancak kiralama döneminin sonuna doğru IFRS 16'dan daha yüksek bedellerle raporlanmaktadır. Mali tablo unsurlarındaki farklılıklar işletmenin aktif pasif dengesi ile kâr zarar durumunu etkileyecek ve başta likidite oranları ile kârlılık oranları olmak üzere finansal oranlarının farklı şekilde hesaplanmasına sebep olacaktır. Söz konusu farklılıklar iki standardı kullanan işletmelerin başta yatırımcılar olmak üzere paydaşları açısından karşılaştırılabilir mali tablo raporlamalarının önünde engel teşkil etmektedir.

Yazar Katkısı

Çalışmanın tüm bölümlerinde her iki yazarın da genel olarak katkıları mevcuttur. Sabri Burak Arzova çalışmanın giriş, uygulama ve sonuç bölümünü oluşturmuştur. Bertaç Şakir Şahin ise çalışmanın literatür özetini hazırlamış ve standartların karşılaştırmasını gerçekleştirmiştir.

Çıkar Çatışması

Yazarlar çıkar çatışması bildirmemiştir.

Finansal Destek

Bu çalışma için herhangi bir finansal destek alınmamıştır.

Kaynakça

- AICPA (1994). Improving Business Reporting – a Customer Focus: Meeting the information needs of investors and creditors. comprehensive report. [http://www.aicpa.org/InterestAreas/FRC/AccountingFinancialReporting/DownloadableDocuments/Jenkins Committee Report.pdf](http://www.aicpa.org/InterestAreas/FRC/AccountingFinancialReporting/DownloadableDocuments/Jenkins%20Committee%20Report.pdf) (Erişim Tarihi: 10.03.2020)
- Aslan, Ü. (2018). UFRS 16 kiralama standardı kapsamında faaliyet kiralamasının kiracı işletme tarafından muhasebeleştirilmesi ve raporlanması. *Muhasebe ve Finansman Dergisi*, (77), 55-68.

- Beattie, V., G. Alan, & T. J. Sarah. (2006). International lease-accounting reform and economic consequences: The views of U.K. users and preparers, *International Journal of Accounting*, 41(1), 75-103.
- Bunea-Bontaş, C. A. (2017). Lease accounting under IFRS 16 and IAS 17–a comparative approach. *Revista Economica Contemporană*, 2(2), 78-84.
- Chen, B., & Z. Xia (2018). If Leases are not capitalized: the effects of a qualified audit opinion on investors' judgments and decisions. *Journal of Accounting and Finance*, 18(2), 200-212.
- Díaz, J. M., Hernández, M. Á. V., & Voicila, F. I. (2019). Lease accounting: an inquiry into the origins of the capitalization model. *De Computis-Revista Española de Historia de la Contabilidad*, 16(2), 160-187.
- EY. (2017) New leases standard ASC 842 Lessee – operating leases. <https://www.ey.co.il/userfiles/new%20leases%20standard%20asc%20842%20.pdf> (Erişim Tarihi: 07.03.2020)
- FASB. (1976). Statement of Financial Accounting Standards (SFAS) 13: Accounting for leases. Norwalk.
- FASB. (2016). Leases. https://www.fasb.org/jsp/FASB/Document_C/DocumentPage?cid=117.616.7901010&acceptedDisclaimer=true. (Erişim Tarihi: 19.03.2020).
- Gökçen, G., Ataman. Başak, & Ç. Cemal, (2016). Türkiye finansal raporlama standartları uygulamaları. İstanbul: Beta Yayınevi.
- Hazır, Ç. A. (2019). TFRS 16-Kiralamalar'ın grup içi muhasebe politikaları çerçevesinde değerlendirilmesi. *Muhasebe ve Finansman Dergisi*, (82). 55-76.
- International Accounting Standards Board (IASB). (2016) Effects Analysis: IFRS 16. <https://www.ifrs.org/-/media/project/leases/ifrs/published-documents/ifrs16-effects-analysis.pdf> (Erişim Tarihi: 11.03.2020)
- International Financial Reporting Standards (IFRS). <https://www.ifrs.org/issued-standards/list-of-standards/ifrs-16-leases/#about> (Erişim Tarihi: 22.03.2020)
- Kamu Gözetimi Kurumu (KGK). https://www.kgk.gov.tr/Portalv2Uploads/files/Duyurular/v2/TFRS/TFRS_16.pdf (Erişim Tarihi: 02.03.2020)
- Katarıcı, M. (2019). TFRS 16 kiralamalar: yenilenen kiralama muhasebesi, açıklama ve örneklerle işletmelere olası etkileri. http://archive.ismmmo.org.tr/YAYINLAR/e_kitap/tfrs_16_kiralamalar.pdf. (Erişim Tarihi: 25.03.2020).
- Magli, F., N. Alberto, & O. Matteo (2018). The effects on financial leverage and performance: the IFRS 16. *International Business Research*, 11(8), 76-89.
- Merve, A. C. A. R., T. Hüseyin & A. Rafet. (2013). UMS 17 kiralama işlemleri standardından ufrs 16'ya geçişin finansal tablolar üzerinde etkisi: Borsa İstanbul örneği. *Muhasebe Bilim Dünyası Dergisi*, 19(3), 592-623.
- Morales Díaz, J., & R. Z. Constancio (2018). The impact of IFRS 16 on key financial ratios: a new methodological approach. *Accounting in Europe*, 15(1), 105-133.
- Morales Díaz, J., & R. Z. Constancio. (2018). IFRS 16 (leases) implementation: Impact of entities' decisions on financial statements. *Aestimatio: The IEB International Journal of Finance*, 17, 60-97.
- O. Guillaume & D. Pierre (2017). Accounting For Leases: A comparative analysis Of U.S. GAAP and IFRS. *International Journal of Economics, Business and Management Research*, 1(2), 109-119.
- Öztürk, M., & S. Murat (2016). Impact of New Standard" IFRS 16 Leases" on Statement of Financial Position and Key Ratios: A case study on an airline company in Turkey. *Business and Economics Research Journal*, 7(4), 143-157.
- Reither, C.L. (1998). What are the best and the worst accounting standards?, *Accounting Horizons*, 12(3), 283-292.
- Sari, E. S., G. Nevzat (2019). Investigation of the effect of IFRS 16 on BIST 100 companies' financial indicators. *PressAcademia Procedia (PAP)*, (9),90-94.

- Veverková, A. (2019). IFRS 16 and its impacts on aviation industry. *Acta Universitatis Agriculturae et Silviculturae Mendelianae Brunensis*, 67(5), 1369-1377.
- Zamora-Ramírez, C., & J. Morales-Díaz (2018). Effects of IFRS 16 on Key financial ratios of spanish companies. *Estudios de Economía Aplicada*, 36(2), 385-406.

Özgeçmiş

Prof. Dr. Sabri Burak Arzova, Marmara Üniversitesi İşletme Fakültesi İşletme Bölümü'nde 2009 yılından beri profesör ünvanı ile öğretim üyesi olarak görev almaktadır. 1994 yılında Marmara Üniversitesi İşletme Bölümü'nden mezun olan, yüksek Lisans (1996) ve doktora (2000) öğrenimini Marmara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Muhasebe Finansman programında tamamlayan Sabri Burak Arzova uluslararası finans, uluslararası finansal raporlama ve Türkiye ekonomisi konularında çalışmaktadır. Muhasebe Enstitüsü Dergisi, Journal of Business Ethic, Academy of Economic Studies Accounting and Management Information System gibi SSCI, SCI ve AHCI indeksli dergilerde; Öneri Dergisi, İstanbul Üniversitesi İşletme Fakültesi Dergisi, Muhasebe ve Finansman Dergisi gibi diğer uluslararası indekslerde taranan dergilerde çalışmaları mevcuttur.

Arş. Gör. Bertaç Şakir Şahin, Marmara Üniversitesi İşletme Fakültesi İşletme Bölümü mezunu (2017) olup, 2019 yılında Marmara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Muhasebe Finansman Yüksek Lisans programını 2019 yılında tamamlamıştır. Halen Marmara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Muhasebe Finansman Doktora programında öğrenim gören Bertaç Şakir Şahin'in finansal raporlama, mikrofinans ve uluslararası finans alanında çalışmaları bulunmaktadır. Kendisinin Öneri Dergisi, Muhasebe ve Finansman Dergisi, Muhasebe ve Denetime Bakış Dergisi ve Journal of Economics Finance and Accounting gibi uluslararası indeksli dergilerde makaleleri bulunmaktadır. Bertaç Şakir Şahin 2018 yılından beri Yıldız Teknik Üniversitesi'nde araştırma görevlisi olarak çalışmaktadır.